

Overlegorgaan
Fysieke Leefomgeving

“ Jaarplan 2025

Vooruitkijken naar een jaar in het OFL

Inhoud

Inleiding: overleg in 2025	5
1. Binnenvaarttafel	6
2. Deltaprogramma	7
3. Gezonde Leefomgeving nabij Industrie	8
4. Mariene Strategie	9
5. Mobiliteitsvisie 2050	10
6. Nationaal Burgerberaad Klimaat	11
7. Nationaal Klimaatplatform (NKP)	12
8. Nationaal Milieuprogramma (NMP)	13
9. Noordzeeoverleg	14
10. Platform Spoorgoederenvervoer en Leefomgeving	15

Inleiding: overleg in 2025

Dit is het jaarplan van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL) voor het jaar 2025. In dit jaarplan beschrijft het OFL-secretariaat de projecten die we verwachten voort te zetten het komende jaar.

In de regel zijn er in het OFL meerdere samenhangende overleggen en andere activiteiten over één onderwerp. Samen noemen we dat een project. Verzoeken voor nieuwe projecten kunnen bij het OFL het hele jaar door binnenkomen. Dat betekent dat in de loop van het jaar projecten kunnen starten die nu nog niet in beeld zijn. Alle actuele projecten zijn op de OFL-website te vinden: www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl.

Omdat het OFL-secretariaat terugkijkend meer kan vertellen over de OFL-projecten dan vooruitkijkend, heeft het secretariaat ervoor gekozen om in het jaarplan relatief korte beschrijvingen te geven. Aan het einde van het jaar komt er – net als in 2023 en 2024 – een uitgebreider verhaal over het verloop van de projecten. De terugblik en reflectie op het jaar 2024 is te vinden op de OFL-website.

Voor 2025 verwachten we in ieder geval de volgende projecten:

1. Binnenvaarttafel
2. Deltaprogramma
3. Gezonde Leefomgeving nabij Industrie
4. Mariene Strategie
5. Mobiliteitsvisie 2050
6. Nationaal Burgerberaad Klimaat
7. Nationaal Klimaat Platform (NKP)
8. Nationaal Milieuprogramma (NMP)
9. Noordzeeoverleg (NZO)
10. Platform Spoorgoederenvervoer en Leefomgeving

Op de volgende pagina's staat een toelichting per project op alfabetische volgorde.

1. Binnenvaarttafel

OFL-voorzitter	Jeroen de Haas
Periode	Vanaf januari 2024
Gesprekspartners	Een overzicht van alle leden van de Binnenvaarttafel staat ook op de OFL-website
Bedrijfsleven	Binnenvaartsector: Algemeene Schippers Vereeniging, Brancheorganisatie Zeehavens, Evofenedex, Koninklijke Binnenvaart Nederland, Nederlandse Vereniging van Binnenhavens, Netherlands Maritime Technology, Vereniging van Nederlandse Inland Terminal Operators, Vereniging van Waterbouwers, vertegenwoordiger van innovatieve marktpartijen, Waterrecreatie Nederland
Rijksoverheid	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, ministerie van Klimaat en Groene Groei, Rijkswaterstaat
Decentrale overheden	Interprovinciaal Overleg (IPO)
Meer informatie	OFL-website Binnenvaarttafel

Opgave binnenvaart

De inzet van het kabinet Rutte IV was om – in lijn met de wens van de [Europese Green Deal van 11 december 2019](#) – het aandeel van binnenvaart in de transportketen te vergroten. De gedachte is dat deze modal shift kan bijdragen aan het verminderen van het wegvervoer en van belang is vanwege de klimaatopgave. Om dat te kunnen waarmaken is het nodig om de binnenvaart meer toekomstbestendig te maken.

Inzet OFL 2025

De leden van de Binnenvaarttafel werken samen aan het toekomstbestendig maken van de binnenvaart. De speerpunten daarbij zijn de energietransitie, toekomstbestendige vaarwegen, ketenoptimalisatie en digitalisering. Zij zijn daarbij vooral gericht op samen in actie komen.

Daarvoor komen er net als in 2024 vier bijeenkomsten van de Binnenvaarttafel. In 2025 zijn er ter voorbereiding van deze bijeenkomsten werkgroepen, waarin meer details kunnen worden uitgewerkt en besproken. Er komt in ieder geval een werkgroep diversiteit binnenvaartvloot. De bedoeling is om voor die werkgroep onder meer praktijkmensen uit te nodigen.

Beoogd resultaat

- Nadere invulling en uitvoering van de actieagenda, waaronder de actieagenda uitwerken tot concrete acties met tijdpad;
- Sectorbrede afstemming over de grote transities in de binnenvaart.

2. Deltaprogramma

OFL-voorzitter	Johan van de Gronden
Periode	Vanaf 2011
Gesprekspartners	
Maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven	Organisaties actief in het waterdomein, onder meer uit de domeinen natuur, grondstoffen, recreatie, landbouw, transport
Rijksoverheid	Deltacommissaris
Meer informatie	OFL-website Deltaprogramma

Opgave Deltaprogramma

Het [Deltaprogramma](#) is een interbestuurlijk programma waarin staat hoe de overheid:

- Nederland beschermt tegen overstromingen;
- Zorgt voor voldoende zoetwater;
- Werkt aan een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting van Nederland.

OFL-overleg over het Deltaprogramma in 2025

In het OFL is er periodiek overleg over het Deltaprogramma op landelijk niveau. In het voorjaar is er een formeel OFL-overleg voor een consultatie over het jaarlijkse Deltaprogramma dat op Prinsjesdag verschijnt. In het najaar is er een aanvullend informeel OFL-overleg, zodat er ruimte is voor een verdiepende dialoog.

Verder is een voortgaand aandachtspunt voor 2025 de zoektocht naar alternatieve participatievormen voor de herijking van het Deltaprogramma en de rol van het OFL daarin.

Beoogd resultaat

Tijdens de formele consultatie krijgen deelnemers de gelegenheid hun inbreng te leveren op een belangrijk moment in de totstandkoming van het Deltaprogramma. Het informele overleg biedt daarnaast ruimte voor OFL-deelnemers om zich verder te verdiepen in onderwerpen die zij zelf belangrijk vinden, zonder daarbij een standpunt in te nemen of een formeel advies te geven.

3. Gezonde Leefomgeving nabij Industrie

OFL-voorzitter	Johan van de Gronden
Periode	Vanaf 2024
Gesprekspartners	
Maatschappelijke organisaties en burgers	Bewoners(groepen)
Bedrijfsleven	(Koepel)organisaties op het gebied van industrie, bouwen, ondernemen
Rijksoverheid	Ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, ministerie van Klimaat en Groene Groei, ministerie van Volksgezondheid en Sport
Decentrale overheden	Diverse overheden, waaronder (koepels van) gemeenten, provincies, omgevingsdiensten en GGD'en
Meer informatie	OFL-website Gezonde Leefomgeving nabij Industrie

Opgave gezonde leefomgeving nabij industrie

De opgave is het waarborgen van een gezonde leefomgeving voor mensen die in de buurt van industrie wonen.

Nationale Dialoog Gezonde Leefomgeving nabij Industrie in 2025

De bedoeling van de nationale dialoog is dat alle betrokken partijen aan tafel zitten en waar omwonenden hun inbreng kunnen geven. In het voorjaar en de zomer van 2024 is in het OFL een eerste verkenning gedaan naar de mogelijkheden. Van september 2024 tot en met februari 2025 is er een ontwikkelfase waarin deelnemers samen de nationale dialoog kunnen vormgeven. Afhankelijk van de uitkomsten van de ontwikkelfase kan daarna gedurende een aantal jaren de Nationale Dialoog Gezonde Leefomgeving plaatsvinden.

Beoogd resultaat

Betrokkenen geven tijdens de ontwikkelfase samen invulling aan de resultaten die zij willen bereiken met de nationale dialoog. In 2025 zal blijken welke dat zijn.

4. Mariene Strategie

OFL-voorzitter	Johan van de Gronden en Sybilla Dekker
Periode	Doorlopend
Gesprekspartners	
Maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en kennisinstellingen	OFL-leden en NZO-leden
Rijksoverheid	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Meer informatie	OFL-website Mariene Strategie

Opgave Mariene Strategie

De Mariene Strategie is bedoeld om de zee schoner en gezonder te maken. Dat doel komt voort uit de Europese Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM, 2008). De KRM verplicht Europese Lidstaten om voor hun eigen zeegebied een mariene strategie te maken voor bescherming, behoud en herstel van het mariene milieu. Eén keer in de zes jaar is er een herziening van de Mariene Strategie.

OFL-overleg over de Mariene Strategie in 2025

In 2025 zijn er geen OFL-consultaties voor de Mariene Strategie. Wel is de verwachting dat er een reactie van de minister van Infrastructuur en Waterstaat komt op een OFL-advies uit 2024 over de Mariene Strategie. Die reactie komt waarschijnlijk tegelijk met de vaststelling van de nieuwe Mariene Strategie deel 1. Deel 1 gaat over het stellen van milieudoelen en het beoordelen van de milieutoestand van het Nederlandse deel van de Noordzee.

Verder komt er in de loop van 2025 naar verwachting zicht op wat een goed moment is voor de OFL-consultatie over de Mariene Strategie deel 2. Deel 2 gaat over het monitoren van de milieutoestand van de Noordzee. De actualisatie van deel 2 is voorzien voor 2026.

Beoogd resultaat 2025

Gesprekspartners in het OFL zijn op de hoogte van de uitkomsten van de Mariene Strategie consultatie van 2024 en de verwachte timing van de volgende consultatie.

5. Mobiliteitsvisie 2050

OFL-voorzitter	Jeroen de Haas
Periode	2022–2025
Gesprekspartners	
Maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en kennisinstellingen	Organisaties actief in onder meer logistiek, mobiliteit, natuur en milieu, innovatie, inclusie, toerisme
Rijksoverheid	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Meer informatie	OFL-website Mobiliteitsvisie 2050

Opgave Mobiliteitsvisie 2050

Het doel van de Mobiliteitsvisie is om de basis te leggen voor een integraal mobiliteitsbeleid dat zorgt voor duurzaamheid, gezonde leefomgeving en veiligheid. Uitgangspunt daarbij is dat iedereen in Nederland plekken zoals werk, winkels, scholen, zorginstellingen en natuur kan bereiken en dat ook het bedrijfsleven kan rekenen op een goede bereikbaarheid (zie [Kamerbrief hoofdlijnennotitie Mobiliteitsvisie](#) en [hoofdlijnennotitie Mobiliteitsvisie](#)).

Mobiliteitsvisie in het OFL in 2025

in januari 2025 zal nog een laatste consultatiebijeenkomst in het OFL plaatsvinden. De consultatie zal gaan over het aangekondigde kabinetsstandpunt over de Mobiliteitsvisie. OFL-leden en deelnemers kunnen het kabinet dan meegeven wat zij belangrijke aandachtspunten vinden.

6. Nationaal Burgerberaad Klimaat

OFL-voorzitter	Nienke Meijer
Periode	Start voorbereidingen 2023, burgerberaad in 2025
Gesprekspartners	
Samenleving	175 burgers (loting)
Rijksoverheid	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en ministerie Van Klimaat en Groene Groei
Meer informatie	Website burgerberaad

Opgave

De opgave voor het Nationaal Burgerberaad Klimaat is:

- **Invloed van burgers op de klimaatopgave**
Het doel van het burgerberaad is om de invloed en zeggenschap van burgers op de aanpak van de klimaatopgave te vergroten door hen om advies te vragen. Als samenleving staan we voor de opgave om klimaatverandering tegen te gaan. Hoe we dat doen verandert onze omgeving, het dagelijks leven en raakt aan ieders portemonnee. Het is belangrijk dat mensen daar over mee praten en er een stem in hebben. Het kabinet wil burgers daarom beter betrekken bij de aanpak van de klimaatopgave.
- **Democratisering**
Daarnaast is het doel om de representatieve democratie te versterken door meer mensen beter te betrekken bij politieke besluitvorming die hen raakt.

Burgerberaad in 2025

In 2025 komen de 175 deelnemers van het burgerberaad zes keer een weekend bij elkaar onder leiding van voorzitter Nienke Meijer. Tijdens de bijeenkomsten gaan zij met elkaar en met deskundigen in gesprek over de vraag hoe we als Nederland kunnen eten, spullen gebruiken en reizen op een manier die beter is voor het klimaat. Aan het eind geeft het Burgerberaad advies aan het kabinet.

Aandachtpunten

- De 175 deelnemers ondersteunen zodat zij allemaal van begin tot eind gelijkwaardig kunnen deelnemen aan het burgerberaad;
- Betrokkenheid van kabinet en Tweede Kamer. De impact van het burgerberaad staat of valt immers met de opvolging die zij geven aan het advies van het burgerberaad;
- Informeren en betrekken van de samenleving. Communicatie over het burgerberaad naar het bredere publiek is daarom cruciaal, zodat zij het proces goed kunnen volgen.

Beoogd resultaat

- Advies van het burgerberaad in antwoord op de vraag: Hoe kunnen we als Nederland eten, spullen gebruiken en reizen op een manier die beter is voor het klimaat?
- Opvolging van het advies van het burgerberaad, door onder meer:
 - Een gemotiveerde reactie van het kabinet (binnen zes maanden na ontvangst van het advies);
 - Bespreking van het advies en de kabinetsreactie door de Tweede Kamer;
 - Een slotbijeenkomst met het kabinet, de Tweede Kamer en het burgerberaad over de opvolging van het advies van het burgerberaad, uiterlijk twaalf maanden na het uitbrengen van het advies.

7. Nationaal Klimaatplatform (NKP)

OFL-voorzitter	Kees Vendrik
Periode	2022–2026
Gesprekspartners	
Maatschappelijke organisaties en burgers	Vele maatschappelijke organisaties en burgerinitiatieven, bijvoorbeeld op het terrein van sport, energie en landbouw, of gericht op kwetsbare groepen
Bedrijfsleven	Voornamelijk kleinere (MKB) bedrijven en bedrijfsorganisaties die een bepaalde bedrijfssector of locatie (zoals bedrijventerreinen) vertegenwoordigen
Rijksoverheid	Primair het ministerie van Klimaat en Groene Groei, daarnaast ook andere overheden
Decentrale overheden	Voornamelijk gemeenten
Meer informatie	Website Nationaal Klimaatplatform

Opgave

De klimaattransitie vormt de context vormt voor het Nationaal Klimaat Platform. Meer specifiek gaat het om de kansen en belemmeringen voor burgers en mkb-ers in de transitiepraktijk.

Nationaal Klimaat Platform in 2025

Het motto ‘verbinden en versnellen’ is het vaste richtsnoer voor het werk van het NKP. Het NKP inventariseert wat burgers en ondernemers nodig hebben om stappen te zetten in de klimaat- en energietransitie. Dat gebeurt in 2025 onder meer met:

- **Signalering**, onder meer van de kansen en belemmeringen die mkb-ers in detailhandel en horeca ervaren op het gebied van energie- en klimaatbeleid;
- **Verkenningen**, onder meer naar de rol die de culturele sector kan spelen bij het bereiken van groepen die nu nog weinig verbonden zijn met de klimaattransitie;
- **Onderzoek**, onder meer naar het gebruik van taal en beelden over klimaatverandering en de effectiviteit daarvan bij bewustwording en activering van groepen (bijv. jongeren);
- **Actie-onderzoek**, onder meer gericht op de inzet van klimaatbeleid bij versterking van bestaanszekerheid in kwetsbare wijken.

In 2025 vindt een externe evaluatie van het NKP plaats, zoals bij de start van het programma in 2022 is aangekondigd.

Beoogd resultaat

Het NKP zet zich in om stem en steun te geven aan groepen in de samenleving die zich minder verbonden en betrokken voelen bij de klimaattransitie en het maatschappelijk initiatief in buurten, wijken en bedrijventerreinen te versterken. Het NKP wil dat bereiken door kansen en knelpunten op te halen en te agenderen. De minister voor Klimaat en Energie, andere betrokken bewindslieden, bestuurlijk verantwoordelijke partijen en het bedrijfsleven kunnen deze kansen en knelpunten vervolgens vertalen in klimaatbeleid en andere oplossingen.

8. Nationaal Milieuprogramma (NMP)

OFL-voorzitter	Marleen Stikker
Periode	Vanaf 2024
Gesprekspartners	
Bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties	Maatschappelijke organisaties, initiatieven en bedrijfsleven actief op het gebied van milieu, waaronder reduceren van afval, circulaire economie, gezonde en groene leefomgeving, bouwen, mobiliteit
Rijksoverheid	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Meer informatie	Website OFL Nationaal MilieuProgramma

Opgave

Het Nationaal Milieuprogramma is gericht op over 'een gezonde, schone en veilige leefomgeving voor mens, dier, plant en al het andere dat leeft'. Dat vraagt afwegingen maken, bijvoorbeeld in de 'balans tussen industrie, gezondheid en duurzaamheid' (zie onder meer [Kamerbrief over voortgang NMP](#), mei 2024).

OFL-overleg over het Nationaal Milieuprogramma in 2025

Eind 2024 heeft het OFL geadviseerd over samenwerking bij het maken van een uitvoeringsagenda van het NMP. De kern van dat advies was in te zetten op:

- Een continu gesprek tussen overheid, maatschappelijk middenveld en bedrijfsleven over milieu;
- Samenwerken aan de uitvoeringsagenda van het Nationaal Milieuprogramma;
- Het stimuleren en ondersteunen van de kracht van het maatschappelijk middenveld.

De verwachting is dat begin 2025 de reactie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat op dat advies komt. Dan zal duidelijk worden of het OFL vorm kan gaan geven aan samenwerking tussen overheid, maatschappelijk middenveld en bedrijfsleven aan de uitvoeringsagenda van het Nationaal Milieuprogramma.

Beoogd resultaat 2025

Het verder brengen van de samenwerking tussen overheid, maatschappelijk middenveld en bedrijfsleven bij met name de uitvoeringsagenda van het Nationaal Milieuprogramma.

9. Noordzeeoverleg

OFL-voorzitter	Sybilla Dekker
Periode	2018 tot en met 2030
Gesprekspartners	Een overzicht van de deelnemers van het Noordzeeoverleg staat op de NZO-website
Maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven	Vertegenwoordigers van de energiesector, maritieme sector, voedsel- en visserijsector, natuur- en milieuorganisaties
Kennisinstututen	Er is een <u>Wetenschappelijke Klankbord Commissie voor het NZO</u>
Rijksoverheid	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, ministerie Klimaat en Groene Groei, ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Meer informatie	<u>Website Noordzeeoverleg</u>

Opgave Noordzee

Op de drukbevaren Noordzee vragen naast de scheepvaart drie grote transitie om ruimte: duurzame energiewinning, voedselvoorziening (waaronder visserij) en natuurbescherming en -herstel. Ten behoeve van de energietransitie wordt ingezet op veel meer windmolens op zee. Dat gaat ten koste van ruimte die beschikbaar is voor andere sectoren zoals voedselvoorziening/visserij en voor natuurbescherming en -herstel. Soms kunnen de opgaven elkaar versterken, maar veelal zijn keuzes noodzakelijk.

Noordzeeoverleg in 2025

Het Noordzeeoverleg gaat over de uitvoering van het Noordzeeakkoord en nieuwe uitdagingen in de drie grote transitie op de Noordzee. Inzet voor 2025 is een voortzetting van de eerder gestarte werkwijze: voor de uitvoering van het Noordzeeakkoord zijn binnen het Noordzeeoverleg naast de plenaire vergadering meerdere werkgroepen. Deze werkgroepen werken aan het voorbereiden van concept NZO-conclusies over de implementatie van het Noordzeeakkoord. Daarnaast gaat ook het omvangrijke onderzoeksprogramma (MONS) verder, worden meerdere studies uitgevoerd en wordt het op consensusgerichte overleg ondersteund door een onafhankelijke wetenschappelijke klankbordcommissie.

In 2025 start in het Noordzeeoverleg de bespreking van het nieuwe Programma Noordzee 2028–2032. Dat Programma is van belang voor het Noordzeeoverleg, omdat de implementatie van een groot deel van de afspraken in het Noordzeeakkoord via het Programma Noordzee gaat. In 2025 stelt de minister van Infrastructuur en Waterstaat naar verwachting de contouren van het nieuwe Programma Noordzee vast. Daarbij is er een voortgaand gesprek in het Noordzeeoverleg over de samenwerking tussen NZO-partijen over de uitdagingen op de Noordzee na 2030, de horizon van het nu gehanteerde Noordzeeakkoord.

Beoogd resultaat 2025

- Verdere implementatie van het Noordzeeakkoord;
- Meer zicht op wat na 2030 nodig is voor de Noordzee.

10. Platform Spoorgoederenvervoer en Leefomgeving

OFL-voorzitter	Begin 2025 start een nieuwe voorzitter
Periode	Vanaf september 2023
Gesprekspartners	
Maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven	Bewonersorganisaties, spoorgoederensector, spoorbeheerder ProRail
Rijksoverheid	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (staatssecretaris van IenW) Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening Ministerie van Economische Zaken
Decentrale overheden	Provincies, gemeenten
Meer informatie	Website OFL Platform Spoorgoederenvervoer en Leefomgeving

Opgave

De opgave is het vinden van een balans tussen enerzijds ruimte geven tussen enerzijds de ontwikkelingen van het spoorgoederenvervoer en anderzijds het borgen van een goede leefomgeving voor omwonenden. Juist gegeven de ambitie van het huidige, het vorige kabinet de [Europese Green Deal](#) van 2019 om te komen tot een modal shift – het verschuiven van goederenvervoer van de weg naar spoor (en water) – en tegelijkertijd de grote behoefte aan woningen, is het een stevige opgave daarin een goede balans te vinden.

Het Platform Spoorgoederenvervoer en Leefomgeving in 2025

In 2025 zijn er vier bijeenkomsten van het platform voorzien, soms gecombineerd met een werkbezoek. Verder zijn er in 2025 werkgroepen ter voorbereiding van de bijeenkomsten van het Platform en een aantal verdiepende themasessies.

Beoogd resultaat

Het platform is bedoeld voor dialoog tussen bewoners, spoorsector, spoorbeheerder en overheden over spoorgoederenvervoer en leefomgeving. Belangrijk daarin is dat bewoners in dit platform een vaste plek hebben, zodat hun stem deel uitmaakt van de dialoog. In andere tafels over spoorgoederenvervoer hebben bewoners geen plek aan tafel.

Het nadrukkelijke streven is om in het platform het komende jaar concreet toe te werken naar een gezamenlijke langetermijnvisie op spoorgoederenvervoer.

Dit is een uitgave van:

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving

Rijnstraat 8 | 2515 XP Den Haag

Postbus 20901 | 2500 EX Den Haag

E-mail: info@ofl.nl

Kijk voor meer informatie op:

www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Uitgave januari 2025